

ARBEIÐSHÁTTUR LANDSSTÝRISINS

LÓGARTÆNASTAN

2. útgáva - október 2025

Lögbitar

Ætlanin við lögbitunum er stutt at lýsa nokkur yvirskipað lögfrøðilig ella faklig evni, sum tað er gott at hava sum undirstøði, tá ein lóg ella aðrar rættarreglur skulu gerast.

Lögbitarnir eru eitt leiðbeinandi ískoyti til rundskrivið um lógarsmið.

Lögbitarnir eru gjørdir í samráð við tey stjórnarráð ella myndugleikar, sum hava serligan kunnleika innan økið, sum lögbitin viðvíkur.

Nella Festirstein
Deildarstjóri á lógartænastuni

Lögbiti nr. 4

Arbeiðsháttur landsstýrisins

Um at samskipa politisk mál

Sambært stýrisskipanarlógini § 33, stk. 2 samskipar lögmaður starv landsstýrisfólksins og boðar í hesum sambandi regluliga til landsstýrisfundar, har m.a. øll uppskot landsstýrisins til lögtingslógir og ríkislógartilmæli o.a. verða framløgd, áðrenn tey verða lögð fyrri Løgtingið.

Landsstýrisfundir eru sostatt ásettir í stýrisskipanini og eru týðningarmesta amboðið at fáa heild og samanhag í politikkin og ikki minst til tess at tryggja samljóð í landsstýrinum. Landsstýrisfundirnir eru kjarnin í landsstýrisarbeiðinum.

Landsstýrisfundir

Endamálið við regluligum landsstýrisfundum er, at lögmaður samskipar politikk landsstýrisins og tryggjar landsstýrinum hóskaði kunning og móguleika at umrøða og viðgera týðandi viðurskipti og mál, ið skulu fara fram á ymsu málsøkjunum.

Lögmaður skipar landsstýrisfundirnar. Er lögmaður burturstaddur ella av øðrum orsøkum hevur forfall, skipar varalögmaður fyrri fundunum. Umframt landsstýrisfólkini eru løgmanstjórin og ráðgevi í Løgmansskrivstovuni á fundunum.

Tá ið árliga figgjarlógaruppskotið er fyrri á landsstýrisfundi, er aðalstjórin í Figgjarmálaráðnum ella annar í hansara stað eisini til staðar undir viðgerðini av málinum.

Í serligum førum kann landsstýrisfólk, eftir avtalu við lögmann, hava embætisfólk ella onnur við á fundin.

Tá ið lögtingsmál er klárt at leggja fyrri Løgtingið, tekur Løgmansskrivstovan stig til formligan landsstýrisfund samsvarandi stýrisskipanarlógini § 33, stk. 2.

Mál

Á landsstýrisfundi eiga mál sum hesi at verða lögð fyri:

- Uppskot til lógir, ríkislógartilmæli og samtyktir at leggja fyri Løgtingið
- Fíggjarlógarruppskot, eykafíggjarlóg, eykajáttanarlógir og fíggjarnevndarskjøl
- Uppskot til kunngerðir
- Tvørgangandi rundskriv
- Frásagnir at leggja fyri Løgtingið um týðningarmikil viðurskifti og evni, t.d. frágreiðingar um vinnupolitikk, búskaparpolitikk, almannapolitikk, fiskivinnupolitikk o.t.
- Løgmansfrágreiðing og løglisti
- Mál til aðalorðaskifti
- Størri politiskar ætlanir, tiltøk ella fundir, ið hava víðfevnandi ella altjóðalig eyðkenni
- Mál, ið gerast áleikandi, tí tey t.d. við eitt fáa politiskan týðning og/ella verða viðgjørd í fjølmiðlunum, og sum landsstýrið má hava eina felags støðu til
- Týðningarmikil mál, sum at seta ráð, nevndir og almennar stjórar
- Størri bygnaðarbroytingar og flyting av stovnum

Viðgerð

Til tess at fáa eina nøktandi viðgerð á landsstýrisfundi er neyðugt, at avvarðandi stjórnarráð fyrireikar málið, um neyðugt eisini tvørvegis av stjórnarráðunum, áðrenn tað kemur fyri á landsstýrisfundi.

Viðgerð á landsstýrisfundi verður sum meginregla grundað á skrivligt tilfar sum upprit, álit ella lógarruppskot.

Skrivligt tilfar um mál, ið eisini fevnir um ella fær avleiðingar fyri málsøki hjá øðrum landsstýrisfólki, skal hava møguligar viðmerkingar ella átekning um, at ongar viðmerkingar eru frá viðkomandi stjórnarráði.

Er ætlanin, at politisk støða skal takast til málið, eigur skrivliga tilfarið at lýsa tað, ið landsstýrisfólkið ætlar. Ætlar landsstýrisfólkið einans at gáa eftir, hvørja hugsan landsstýrið hevur um ávísar spurningar, áðrenn tað sjálvt tekur samanum, er ikki neyðugt, at niðurstøðan er eins ítøkilig.

Landsstýrið tekur meginregluliga ikki felags avgerðir í einstökum málum. Landsstýrið sameinar sjónarmið og viðger viðurskifti og mál, ið lögmaður ella landsstýrisfólkið einsamalt ger av.

Frásøgn

Ein stutt avgerðarfrásøgn við niðurstøðum verður skrivað og send landsstýrisfólkunum og aðalstjórum.

Mannagongdir

Tað er umráðandi, at málini eru væl fyrireikað og gjølla viðgjørd bæði politisk og fyrisingarlaga, áðrenn tey verða lögð fyri Løgtingið. Tí verður henda mannagongd at fylgja:

Áðrenn farið verður undir at evna til lógaruppskot, skal landsstýrisfólkið tryggja sær, at høvuðsendamálið við uppskotinum samsvarar við politikk landsstýrisins á økinum. Landsstýrisfólkið skrivur eitt stuttorðað og nágreiniligt upprit. Leisturin: “Upprit til landsstýrisfund” verður brúktur.

- 1) Hvønn hós morgun kl. 8.30 er fyrireikandi fundur til landsstýrisfundin á stjóraráðsstigi. Løgmannsskrivstovan ger skrá, og skráin verður, saman við landsstýristilfari, send stjórnarráðunum mikudag seinnapart. Tilfar um málini skulu verða Løgmannsskrivstovuni í hendi í seinasta lagi mikudagin kl. 13.00.
- 2) Politiskur landsstýrisfundur er hvønn týsmorgun kl. 9.00. Løgmaður ger av, hvørji mál verða sett á dagsskrá. Skráin verður send landsstýrisfólkunum saman við tilfarinum fríggjadag áðrenn kl. 12.00. Mál, ið ikki eru fráboðað, kunnu ikki væntast viðgjørd.
- 3) Fær landsstýrisfólkið undirtøku fyri at arbeiða víðari við málinum, verður lógaruppskot evnað til. Stjórnarráðið hevur ábyrgdina av, at uppskotið er í lagi málsliga, innihaldsliga og sambært rundskrivinum um lógarsmið og § 37 í Tingskipan Føroya løgtings.
- 4) Áðrenn lógaruppskot verður sent til ummælis, má stjórnarráðið umhugsa, um uppskotið fyri at tryggja politiska undirtøku skal leggjast fyri á politiskum landsstýrisfundi, áðrenn tað verður sent til ummælis. Her verður serliga hugsað um politisk viðkvom mál. Viðkomandi politikarar í samgonguni mugu í minsta lagi kenna uppskotið, áðrenn ummælis tilgongdin byrjar.
- 5) Stjórnarráðið skal tryggja, at lógaruppskotið hevur verið til ummælis hjá viðkomandi pørtum við hós kandi freist, er eftirkannað av lógartænastuni, og at tað er lögfrøðiliga og málsliga lýtaleyst.
- 6) Lógaruppskot, sum viðvíkja landsins roknskaparverki, skulu sambært kunngerð um roknskaparverk landsins o.a. góðkennast av Føroya gjaldstovu. Fevnir uppskotið um ella fær avleiðingar fyri málsøkið hjá øðrum landsstýrisfólki, skal tað latast avvarðandi stjórnarráði til ummælis.
- 7) Lógaruppskotið verður lagt fram á politiskum landsstýrisfundi. Tá tað skal á skrá, skal tað sendast Løgmannsskrivstovuni á fundur@tinganes.fo í seinasta lagi kl. 13.00 mikudagin fyri fundin týsdag.
- 8) Fær landsstýrisfólkið undirtøku fyri uppskotinum á politiskum landsstýrisfundi, verður tað av stjórnarráðnum latið samgonguflokkunum til kunningar og møguligar viðmerkingar.
- 9) Eftir at hava viðgjørt møguligar viðmerkingar frá samgonguflokkunum sendir avvarðandi stjórnarráð lógaruppskotið til eftirkanning hjá Løgtinginum.
- 10) Eftir at viðmerkingarnar frá Løgtinginum eru viðgjørdar, og lógaruppskotið er klárt at leggja fyri Løgtingið, verður tað í endaligum líki sent til formfundur@tinganes.fo við átekning um, at tað er klárt at leggja fyri formligan landsstýrisfund. Eftir formliga landsstýrisfundin boðar Løgmannsskrivstovan stjórnarráðnum frá, at uppskotið er greitt at lata Løgtinginum.
- 11) Avvarðandi stjórnarráð avgreiðir beinanvegin lógaruppskotið til Løgtingið og letur samstundis Løgmannsskrivstovuni í telduposti til formfundur@tinganes.fo avrit av uppskotinum.